

สวค.	1414	สำนักเลขที่	๒๕ ๘/๑	✓
วันที่	๒๖ มกราคม	รับที่	4293	๕๖๑
เวลา	14.๑๕ น.	วันที่	26	ก.พ.๒๕๖๕

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔ /๒๐๑๕

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง การดำเนินการหลังคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
กรณีการดำเนินงานให้เป็นไปตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๐๔/๓๔๓
ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๔๔๔
ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
 ๕. สำเนาหนังสือโอนกรรมสิทธิ์และหนังสือมอบการครอบครองดาวเทียมไทยคม ๖ และ
อุปกรณ์สถานีควบคุมดาวเทียม ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๖. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๕/๑๑๙๗๖
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
 ๗. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๕/๕๘๗๐
ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอเสนอเรื่องดำเนินการ
หลังคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรณีการดำเนินงานให้เป็นไป
ตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับ
การบริหารราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ
คณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏในเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑) สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศได้มีการลงนามเมื่อ
วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๔ ระหว่างกระทรวงคมนาคม (ซึ่งต่อมาภายหลังการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕

/ภารกิจ...

ภารกิจดังกล่าวได้โอนมายังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และบริษัท ซินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) และปัจจุบันคือ บริษัท อินทัช จำกัด (มหาชน)) มีระยะเวลาสัมปทาน ๓๐ ปี โดยคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เป็นโครงการของประเทศ (National Project) ภายใต้สัญญา มีเงื่อนไขและข้อกำหนดที่สำคัญ คือ นับตั้งแต่ลงนามในสัญญา บริษัทจะโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบดาวเทียมและอุปกรณ์สถานีควบคุมดาวเทียมให้ตกเป็นทรัพย์สินของกระทรวงฯ โดยกระทรวงจะมอบทรัพย์สินให้บริษัทใช้ดำเนินกิจการตามข้อกำหนดและเงื่อนไขสัญญา ที่ผ่านมา กระทรวงฯ ได้รับมอบดาวเทียมและอุปกรณ์สถานีควบคุมดาวเทียม คือ ดาวเทียมไทยคม-๑ ดาวเทียมไทยคม-๒ ดาวเทียมไทยคม-๓ ดาวเทียมไทยคม-๔ (ไอพีสตาร์) และดาวเทียมไทยคม-๕ นอกจากนี้ กระทรวงฯ ยังได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นรายปีเป็นจำนวนตามร้อยละของรายรับรวมทั้งสิ้นจากค่าใช้วงโคจรตามสัญญา ทั้งนี้ บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ได้จัดตั้งบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) เข้ามาดำเนินงานการให้บริการวงจรรวมดาวเทียมเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขตลอดอายุสัญญา รายละเอียดสัญญา ปรากฏในเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒) คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ คดีระหว่าง อัยการสูงสุด กับ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร พร้อมคณะ เรื่องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน กรณีการละเว้น อนุมัติ ส่งเสริม สนับสนุน กิจการดาวเทียม ตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ๓ กรณี ประกอบด้วย

(๑) กรณีอนุมัติดาวเทียมไอพีสตาร์โดยมิชอบ

องค์คณะผู้พิพากษามีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท ซินคอร์ปฯ และบริษัท ไทยคมฯ

(๒) กรณีการอนุมัติแก้ไขสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมฯ ครั้งที่ ๕ โดยลดสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท ซินคอร์ปฯ ที่ต้องถือในบริษัท ไทยคมฯ จากไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐

องค์คณะผู้พิพากษามีมติด้วยเสียงข้างมากว่า การอนุมัติให้ลดสัดส่วนการถือครองหุ้นของบริษัท ซินคอร์ปฯ ในบริษัท ไทยคมฯ จึงเป็นการกระทำที่เอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท ซินคอร์ปฯ และบริษัท ไทยคมฯ ผู้รับสัมปทานจากรัฐโดยไม่สมควร

(๓) กรณีอนุมัติให้ใช้เงินค่าสินไหมทดแทนของดาวเทียมไทยคม ๓ ที่ได้รับความเสียหาย ๖,๗๖๕,๒๙๙ ดอลลาร์สหรัฐ ไปเข้าช่องสัญญาณต่างประเทศเพื่อใช้ทดแทนดาวเทียมไทยคม ๓

องค์คณะผู้พิพากษาจึงมีมติด้วยเสียงข้างมากว่า เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท ซินคอร์ปฯ และบริษัท ไทยคมฯ

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดำเนินการหลังคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรณีการดำเนินงานให้เป็นไปตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ดังนี้

๑) กรณีการจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมไทยคม ๒ ตามสัญญาฯ

๑.๑) ภายหลังจากพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ กระทรวงฯ ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงอันมีผลมาจากคำพิพากษา

/ของศาลฎีกา...

ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ มีข้อวินิจฉัยตามการพิจารณาของศาลว่า ดาวเทียมไอพีสตาร์ (IPSTAR) ไม่ได้เป็นดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม ๓ บริษัทผู้รับสัมปทานจึงต้องดำเนินการเพื่อจัดให้มีการส่งดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม ๓ ขึ้นสู่วงโคจร

๑.๒) คณะกรรมการประสานงานฯ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนร่วมการงานหรือการดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ พิจารณาผลการดำเนินงานภายใต้สัญญาฯ รวมทั้งได้นำผลการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ประกอบการพิจารณาแล้ว มีความเห็นสรุปว่ากรณีอนุมัติดาวเทียมไอพีสตาร์โดยมิชอบ เห็นควรให้บริษัท ไทยคมฯ ต้องดำเนินการจัดให้มีดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม ๓ ตามข้อกำหนดของสัญญาฯ และให้กระทรวงฯ ในฐานะคู่สัญญาฯ เร่งรัดมีหนังสือแจ้งบริษัทฯ ว่าบริษัทฯ ยังไม่ได้ดำเนินการจัดให้มีดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม ๓ ตามข้อกำหนดของสัญญาฯ สำหรับกรณีดาวเทียมไทยคม ๔ (IPSTAR) เนื่องจากมีคำพิพากษากรณีดาวเทียมไอพีสตาร์ให้เป็นดาวเทียมนอกสัญญาฯ จึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานฯ ดังนั้น ให้กระทรวงฯ เป็นผู้พิจารณาดำเนินการ

๑.๓) เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ กระทรวงฯ ได้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบการดำเนินการหลังคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ กรณีการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาฯ ซึ่งในกรณีอนุมัติดาวเทียมไอพีสตาร์ โดยมิชอบ เห็นควรเร่งรัดให้บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ต้องดำเนินการจัดให้มีดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม ๓ ตามข้อกำหนดของสัญญาฯ และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับทราบตามที่กระทรวงฯ เสนอและให้พิจารณาดำเนินการตามข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดการเสนอคณะรัฐมนตรีปรากฏในเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

๑.๔) เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นายจตุติ ไกรฤกษ์) ได้ให้ความเห็นชอบดาวเทียมดวงใหม่ (ดาวเทียมไทยคม ๖) เป็นดาวเทียมสำรองตามสัญญาฯ โดยกระทรวงฯ มีหนังสือแจ้งบริษัทฯ ทราบและเร่งรัดให้ปฏิบัติตามสัญญาฯ โดยครบถ้วนโดยเร็วที่สุด และรายงานความคืบหน้าทุกระยะ

๑.๕) กระทรวงฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารายละเอียดคุณสมบัติของดาวเทียมและทดสอบประสิทธิภาพการใช้งานของดาวเทียมตามข้อกำหนดของสัญญาฯ ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบคุณสมบัติทางเทคนิคของดาวเทียมไทยคม ๖ ว่าเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาฯ ครบถ้วนแล้ว และภายหลังจากดาวเทียมไทยคม ๖ ได้จัดส่งขึ้นสู่วงโคจร ณ แหลมคานาเวอรัล รัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ (ตรงกับวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ ตามเวลาในประเทศไทย) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และคณะกรรมการฯ ได้ร่วมทดสอบประสิทธิภาพการใช้งานของดาวเทียมไทยคม ๖ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ มีมติเห็นควรให้กระทรวงฯ รับดาวเทียมไทยคม ๖ ไว้ตามข้อกำหนดของสัญญาฯ ข้อ ๑๕ การโอนกรรมสิทธิ์การส่งมอบและรับมอบทรัพย์สิน ที่กำหนดให้ดาวเทียมทุกดวงที่บริษัทจัดตั้งตามสัญญาตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงในวันที่ผ่านการทดสอบการใช้งานจากทั้งสองฝ่าย หลังจากดาวเทียมเข้าสู่ตำแหน่งวงโคจรแล้ว

๑.๖) เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นายสุรชัย ศรีสารคาม ปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการ
/กระทรวงฯ...

กระทรวงฯ) อนุมัติให้วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันผ่านการทดสอบการใช้งานจากทั้งสองฝ่าย เป็นวันโอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบการครอบครองทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่บริษัทฯ ครอบครองเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการตามสัญญาฯ ต่อไป

๑.๗) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ลงนามในหนังสือโอนกรรมสิทธิ์และหนังสือมอบการครอบครองดาวเทียมไทยคม ๖ และอุปกรณ์สถานีควบคุมดาวเทียม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสัญญาฯ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏในเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๒) กรณีอนุมัติให้ใช้เงินค่าสินไหมทดแทนของดาวเทียมไทยคม ๓ ที่ได้รับความเสียหาย จำนวน ๖,๗๖๕,๒๙๙ ดอลลาร์สหรัฐ

๒.๑) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ กระทรวงฯ ได้ดำเนินการหารือกระทรวงการคลัง เพื่อขอทราบแนวทางเกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกรณีส่งคืนเงินค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาฯ และการใช้สิทธิหักกลบลบหนี้เงินค่าสินไหมทดแทน ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ กรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือกระทรวงฯ ดังกล่าวข้างต้นว่าไม่สามารถใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ได้ต้องปฏิบัติตามวิธีการขั้นตอนของระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ คือ เมื่อกระทรวงฯ ได้รับเงินจากบริษัท ซินคอร์ปฯ แล้ว จะต้องนำเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และกระทรวงฯ ต้องตั้งประมาณการเพื่อเบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนกรณีแนวทางปฏิบัติตามวิธีการขั้นตอนของกฎหมาย กระทรวงฯ ควรหารือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานอัยการสูงสุด โดยกระทรวงฯ ได้รายงานผลการหารือในครั้งนี้ออกคณะกรรมการประสานงานฯ เพื่อทราบแล้ว และมอบหมายให้กระทรวงฯ หารือแนวทางการดำเนินงานตามกฎหมายต่อไป

๒.๒) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ กระทรวงฯ ได้หารือสำนักงานอัยการสูงสุด เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามวิธีการขั้นตอนของกฎหมายตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ สำนักงานอัยการสูงสุดตอบข้อหารือกรณีเงินค่าสินไหมทดแทนจากการที่ดาวเทียมไทยคม ๓ เกิดความเสียหาย รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) การที่บริษัทดำเนินการจัดหาโดยการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมระหว่างที่มีการซ่อมแซมดาวเทียมที่ชำรุดหรือในระหว่างการจัดหาดาวเทียมดวงใหม่ทดแทน ถือเป็นภาระที่บริษัทกระทำไปเพื่อประโยชน์ในการให้บริการลูกค้าเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สมประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของคู่สัญญาแล้วตามนัยมาตรา ๑๗๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) กรณีตามสัญญาฯ ข้อ ๓๗ การจัดการทรัพย์สินที่เสียหายหรือสูญหาย ที่ระบุให้กระทรวงฯ มอบเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยให้แก่บริษัทนั้น สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าหมายถึงการที่กระทรวงฯ จะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยให้ต้องส่งมอบคืนให้บริษัทเพื่อดำเนินการจัดหาดาวเทียมดวงใหม่ ทั้งนี้ เพื่อความรวดเร็วและต่อเนื่องของการให้บริการกิจการดาวเทียม อีกทั้ง ค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยจำนวนเงินเพียง ๓๓,๐๒๘,๙๖๐ ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายของบริษัทในการที่จะต้องจัดหาดาวเทียมดวงใหม่และการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมเป็นการชั่วคราว เป็นจำนวนเงินถึง ๑๐๗,๘๖๕,๒๙๙ ดอลลาร์สหรัฐแล้ว ย่อมเห็นได้ว่าบริษัท มีได้รับประโยชน์เกินกว่าจำนวนที่บริษัทควรจะได้รับตามสัญญา นอกจากนี้การที่บริษัทได้เสนอขอเช่าช่องสัญญาณจาก

/ดาวเทียมดวงอื่น...

ดาวเทียมดวงอื่นของต่างประเทศนั้นก็เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าและสำรองการใช้ดาวเทียมไทยคม ๓ ที่ขัดข้อง โดยเสนอขออนุมัตินำเงินค่าสินไหมทดแทนส่วนหนึ่งที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวนี้ก็ได้อนุมัติให้ดำเนินการแล้ว แม้เงื่อนไขอนุญัตติดังกล่าวจะไม่ได้กำหนดอยู่ในสัญญาก็ตาม แต่ก็ย่อมเป็นการตกลงที่มีผลผูกพันกระทรวงฯ และถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาตามนัยของคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๒/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่) ดังนั้น จึงมีความเห็นว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ปฏิบัติถูกต้องตามสัญญาในประเด็นดังกล่าวแล้ว กรณีนี้ จึงไม่มีเรื่องที่กระทรวงฯ จะต้องดำเนินการเรียกเงินคืนหรือหักกลบลบหนี้หรือเรียกดอกเบี้ยระหว่างกันแต่อย่างใดต่อไปอีก

(๓) กรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาคดีในคดีระหว่างอัยการสูงสุดกับพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวกไว้แล้ว สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าเป็นการที่ศาลพิจารณาคดีในบริบทของกฎหมายป้องกันและปราบปรามทุจริตเป็นคนละกรณีกับการพิจารณาเพื่อตีความสิทธิหน้าที่และผลของสัญญาที่จำต้องใช้หลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายปกครองมาพิจารณาคืบคืบกันไป อีกทั้งคำพิพากษาดังกล่าวก็มีได้กำหนดให้มีการเรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนแต่ประการใด

๒.๓) คณะกรรมการประสานงานฯ มาตรา ๒๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วจึงไม่มีความเห็นแย้งกับการขอชำระหนี้เงินค่าสินไหมทดแทนจากการที่ดาวเทียมไทยคม ๓ เกิดความเสียหายของสำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งนี้ที่ประชุมยังได้มีมติเห็นควรให้กระทรวงฯ หรือกับสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีอนุมัติดาวเทียมไอพีเอสตาร์ และกรณีการลดสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท ชินคอร์ปฯ ในบริษัท ไทยคมฯ จากที่ต้องถือครองหุ้นไม่น้อยกว่าอัตราร้อยละ ๕๑ เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ไปในคราวเดียวกันก่อนดำเนินการต่อไป

๓) ภายหลังพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ กระทรวงฯ ได้มีคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินงานตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ เพื่อให้การกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องและบรรลุตามเจตนารมณ์ของสัญญา และรายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหาและแนวทางแก้ไขต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อทราบ ผลการประชุมคณะกรรมการกำกับฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมรับทราบหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๕/๕๘๗๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงกระทรวงฯ ขอชำระหนี้การดำเนินการตามสัญญาฯ รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ เห็นว่ากรณีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ครั้งที่ ๕ โดยให้ยกเลิกข้อความในสัญญาหลัก ข้อ ๔.๒ จากเดิม ที่กำหนดให้บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ต้องถือหุ้นในบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ และได้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ให้ บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) ต้องถือหุ้นในบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดนั้น เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของโครงการโดยมิได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีได้เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

/พ.ศ. ๒๕๓๕...

พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นว่าสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือเหตุอื่นและเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า การอนุมัติแก้ไขสัญญาดำเนินการดาวเทียมฯ ครั้งที่ ๕ เป็นการกระทำที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ผู้รับสัมปทานจากรัฐโดยไม่สมควร จึงเป็นดุลพินิจของคณะรัฐมนตรีในการพิจารณายกเลิกแก้ไขสัญญาดังกล่าวได้ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ต่อมากระทรวงฯ ได้เสนอเรื่องดังกล่าวเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงฯ ได้มีข้อเสนอและความเห็นกรณีการลดสัดส่วนการถือหุ้น โดยเห็นควรให้ยกเลิกการแก้ไขสัญญาครั้งที่ ๕ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับทราบ ตามที่กระทรวงฯ เสนอ และให้พิจารณาดำเนินการตามข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในกำหนดอายุความตามกฎหมาย การที่คณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับทราบตามที่กระทรวงฯ เสนอดังกล่าว มีอาจถือได้ว่าคณะรัฐมนตรีได้มีการพิจารณาให้ยกเลิกเพิกถอนการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดังกล่าว หนังสือกระทรวงฯ จึงเป็นการแจ้งเพิกถอนสัญญาโดยที่ยังไม่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ จึงไม่มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย เมื่อสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมฯ ฉบับที่ ๕ มิได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ และคณะรัฐมนตรียังมิได้เห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนในขั้นตอนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ซึ่งกรณีดังกล่าวในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้รัฐมนตรีประจำกระทรวงฯ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงการยกเลิกการแก้ไขสัญญาและการให้สัญญามีผลใช้บังคับต่อไป จากนั้นจึงให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและความเห็นต่อรัฐมนตรีประจำกระทรวงฯ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ ดังนั้น กระทรวงฯ จะต้องเสนอเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) ให้กับคณะกรรมการดังกล่าวพิจารณา เพื่อให้รัฐมนตรีฯ เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ประเด็นที่ ๒ กรณีการอนุมัติดาวเทียมไทยคม ๔ (ไอพีสตาร์) โดยมีขอบนั้น เนื่องจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดง ที่ อม. ๑/๒๕๕๓ ระหว่างอัยการสูงสุด ผู้ร้อง กับ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร กับพวก ผู้ถูกกล่าวหา กรณีการละเว้นอนุมัติ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการดาวเทียมตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยมีขอบว่าดาวเทียมไอพีสตาร์เป็นดาวเทียมหลักที่จัดสร้างขึ้นเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศเป็นหลัก ไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อสื่อสารภายในประเทศตามวัตถุประสงค์ของสัญญาสัมปทานและเป็นเรื่องที่อยู่นอกกรอบแห่งสัญญาที่ว่า จะใช้เพื่อเป็นดาวเทียมสำหรับสื่อสารภายในประเทศและหากเหลือใช้จึงจะให้ต่างประเทศใช้บริการได้ตามที่ระบุไว้ในเงื่อนไขข้อกำหนดการเข้ารับสัมปทาน ดังนั้น เมื่ออัยการสูงสุดเป็นผู้ร้องในคดีดังกล่าว สำนักงานอัยการสูงสุด จึงต้องถือตามคำพิพากษาดังกล่าว และไม่อยู่ในฐานะที่จะพิจารณาให้ความเห็นในข้อหาหรือประเด็นนี้ได้อีก

ที่ประชุม พิจารณาแล้วเห็นว่าเห็นควรให้กระทรวงฯ รับไปดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเร็ว

๒. เหตุผลความจำเป็น...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศเป็นการประกอบธุรกิจซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐโดยมติคณะรัฐมนตรีจึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญแห่งสัญญาสัมปทานที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และต้องดำเนินการภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการติดตามผลการดำเนินงานของเอกชนที่ได้สัมปทานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของโครงการ ดังนั้น เมื่อมีความคืบหน้าการดำเนินการหลังคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรณีการดำเนินงานให้เป็นไปตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ จึงเห็นควรรายงานเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๕.๑ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีการจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมไทยคม ๒ ตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ กระทรวงฯ และบริษัท ไทยคมฯ ได้ดำเนินการตามข้อกำหนดของสัญญาฯ ข้อ ๑๕ การโอนกรรมสิทธิ์ การส่งมอบและรับมอบ โดยได้มีการลงนามในหนังสือโอนกรรมสิทธิ์และหนังสือมอบการครอบครองดาวเทียมไทยคม ๒ และอุปกรณ์สถานีควบคุมดาวเทียม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสัญญาฯ เรียบร้อยแล้ว

๕.๒ กระทรวงฯ พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีเงินค่าสินไหมทดแทนจากการที่ดาวเทียมไทยคม ๓ เกิดความเสียหายจำนวน ๒,๗๖๕,๒๙๙ ดอลลาร์สหรัฐ ได้มีข้อยุติตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดว่ากรณีนี้เป็นการที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาคดีในบริบทของกฎหมายป้องกันและปราบปรามทุจริตเป็นคนละกรณีกับการพิจารณาเพื่อตีความสิทธิหน้าที่และผลของสัญญาที่จำต้องใช้หลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายปกครองมาพิจารณาควบคู่กันไป อีกทั้งคำพิพากษาดังกล่าวก็ได้กำหนดให้มีการเรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนแต่ประการใด ประกอบกับการกระทำของบริษัทได้จัดหาโดยการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมระหว่างที่มีการซ่อมแซมดาวเทียมที่ชำรุดหรือในระหว่างการจัดหาดาวเทียมดวงใหม่ทดแทน ถือเป็นกรณีที่บริษัทกระทำไปเพื่อประโยชน์ในการให้บริการลูกค้าเป็นสำคัญซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สมประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของคู่สัญญา จึงเห็นว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายคือ กระทรวงฯ และบริษัท ไทยคมฯ ได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามสัญญา ในประเด็นดังกล่าวแล้ว จึงไม่มีเรื่องที่กระทรวงฯ จะต้องดำเนินการเรียกเงินคืนหรือหักกลบลบหนี้หรือเรียกดอกเบี้ยระหว่างกันแต่อย่างใดต่อไปอีก

อย่างไรก็ตาม เพื่อความรอบคอบ กระทรวงฯ ได้มีหนังสือหารือกระทรวงการคลังเพื่อขอทราบความเห็นของกระทรวงการคลังว่า กรณีดังกล่าวข้างต้นถือเป็นที่ยุติหรือไม่ อย่างไร หากกรณียังไม่เป็นที่ยุติ กระทรวงฯ จะต้องดำเนินการเพิ่มเติมประการใด เรื่องดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลัง

/๕.๓ กระทรวงฯ...

๕.๓ กระทรวงฯ ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางดำเนินงานตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ คณะกรรมการตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานกรณีการแก้ไขสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ครั้งที่ ๕ และกรณีดาวเทียมไทยคม ๔ (IPSTAR) ผลการพิจารณาเป็นประการใด กระทรวงฯ จะได้ดำเนินการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรชัย รุจิประภา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักกิจการอวกาศแห่งชาติ
โทร. ๐-๒๑๔๑-๖๘๖๗
โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๘๐๒๗
E-mail : bang-on.v@mict.go.th